

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського**

ПОГОДЖЕНО
Протокол №
Від 30 серпня 2022 року
Завідувач кафедри

проф. Чорний О.О.

СИЛАБУС
навчального курсу

ВОЇНСЬКА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

Спеціальність – 033 філософія
Освітній ступінь – доктор філософії
Форма навчання – денна
Форма підсумкового контролю – залік
Викладач – Колесник Олена Сергіївна – доктор культурології, доцент,
професор кафедри філософії та культурології
Телефон – 0974683407
E-mail: elenakolesnyk2017@gmail.com
Години консультацій : среда 16:20 – 17:40

2022 - 2023

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	3
Рік навчання	3
Семестр	5
Компонент освітньої програми	Вибіркова дисципліна
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	90
Обсяг курсу	Денна форма: 30 годин аудиторних (з них: 16 годин лекцій; 14 годин практичних занять).
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: набуття здобувачами конкретних знань та загальнокультурних уявлень щодо сутності культурних універсалій, основних теоретичних підходів до питання, виявів інваріантів у філософії, релігії, міфології та мистецтві.
Електронний ресурс	Zoom. Google Classroom. Moodle
Сприяння формуванню програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <p><i>(I. Творче мислення)</i></p> <p>1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що передбачає здатність до нестандартного розв'язання задач, самостійності міркувань та умовиводів, навички інтелектуального філософського пошуку.</p> <p>2. Здатність застосовувати філософсько-освітні знання у практичних ситуаціях, що передбачає кмітливість, оперативність і динамічність інтелектуальної реакції, стійкість у мисленевих випробуваннях і подоланні пізнавальних утруднень.</p> <p><i>(II. Самосвідомість інтелектуала)</i></p> <p>3. Здатність бути критичним і самокритичним, що передбачає знання своїх інтелектуальних переваг і недоліків, здатність використовувати перші й мінімізувати вплив других.</p> <p>4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, що передбачає вміння застосовувати для вирішення пізнавальних задач ефективні стратегії і засоби.</p> <p><i>(III. Експертна гуманітарна комунікація)</i></p> <p>5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів соціально-економічної та політико-правової діяльності), що передбачає вміння переконливо викласти власну експертну позицію, володіння різними режимами та формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.</p> <p>6. Здатність працювати в команді, що передбачає вміння працювати в команді, в тому числі долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації, забезпечувати прихильність співробітників, виявляти доречну поступливість,</p>

	<p>розподіляти зусилля з/між колегами, працювати на спільний результат.</p> <p><i>(IV. Мовно-текстологічна підготовленість)</i></p> <p>7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, що передбачає здатність оперативно аналізувати значні масиви текстів, поєднувати їх в загальну смислову структуру, виявляти слабкі місця, логічну чи смислову уразливість аргументації.</p> <p>8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, що передбачає вміння писати власні тексти аналітичного та публіцистичного характеру в різних форматах (огляд, есе, реферат, стаття, комплексна аналітична робота) та застосувати необхідні процедури (редагування, коректура, звірка) при підготовці тексту до публікації).</p> <p><i>(V. Ціннісно-світоглядна певність)</i></p> <p>9. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, що передбачає готовність до значних обсягів зусиль та подоланню труднощів, працездатність.</p> <p>10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, що передбачає уникання інтелектуального конформізму, готовність завжди віддавати перевагу науковій достовірності, а не впливу авторитету.</p> <p>11. Навички міжособистісної взаємодії, що передбачає готовність до співробітництва з колегами задля ефективного розв'язання поставлених завдань, допомога і підтримка колег в їх інтелектуальних зусиллях.</p> <p>12. Здатність розробляти та управляти проєктами, що передбачає здатність розробляти і впроваджувати соціально-гуманітарні проєкти.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p><i>(I. Розуміння дисциплінарної матриці)</i></p> <p>1. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук.</p> <p><i>(II. Науково-філософська спеціалізація)</i></p> <p>2. Володіння спеціалізованим знанням в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною (науково-дослідницькою) літературою.</p> <p><i>(III. Науково-гуманітарний горизонт філософської дисципліни)</i></p> <p>3. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками.</p> <p><i>(IV. Методологічна підготовленість)</i></p> <p>4. Усвідомлення методологічної специфіки обраної спеціалізації та навички використання пізнавальних методів, релевантних відповідній проблематиці.</p>										
Програма та структура навчальної дисципліни											
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усьог	у тому числі				усьог	у тому числі				
	о	л	с	ла	нд	с. р.	о	л	с	таб.	нд.
			б.	.							

1	2	3	4	5	6	7							
Змістовий модуль 1. Історія воїнських традицій													
Тема 1. Поняття воїнської культури		2											
Тема 2. Культури кам'яного віку та їх традиції		2											
Тема 3.. Воїнські традиції «степових» культур		2											
Тема 4.. Воїни Київської Русі		2	2										
Тема 5. Феномен козацтва		2	2										
Разом за змістовим модулем 1		10	4										
Змістовий модуль 2. Воїнські традиції в XIX-XXI ст.													
Тема 6. Народні бойові мистецтва в XIX – XX ст.		2	2										
Тема 7. Жінка і воїнська культура		2	2										
Тема 8. Від пластунів до спецвійськ		2	2										
Тема 9. Сучасні реконструкції бойових мистецтв та воїнської культури			2										
Тема 10. Зображення воїнських традицій в мистецтві			2										
Разом за змістовим модулем 2		6	10										
Разом		16	14										
Літературні джерела	Основна література <ol style="list-style-type: none"> Історія українського війська. – Харків: Клуб сімейного дозвілля. – 2016. Каляндрук Т. Козаки. – Львів : ЛА «Піраміда», 2017. Каляндрук Т. Таємниці бойових мистецтв України. – Львів : ЛА «Піраміда», 2013. 												

	<p>4. Мандзяк А. С. Славянские воинские искусства: от культа Земли к воинскому поединку. – Минск: Харвест, 2006.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <p>5. Культурологічна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.psylib.ukrweb.net/books/index.htm#kul</p> <p>6. Книжковий гуманітарний інтернет-магазин. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.yakaboo.ua/ua/knigi.html?gclid=EA IaIQobChMI4or62r643QIVQsYYCh1DKgHgEAAAYASA AEgIuhPD_BwE</p> <p>7. Библиотека философских первоисточников и критики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://philosophy.ru/library/losef/antaesth/index.html</p> <p>8. Портал Гуманитарное образование. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.humanities.edu.ru/db/sect/13</p>																																
<p>Політика щодо академічної доброчесності.</p>	<p>При виконанні письмових робіт із використанням запозичених ідей, тверджень, відомостей надавати посилання на джерела інформації. За відсутності коректних посилань на інформаційні джерела виконані завдання не оцінюються. Списування під час контрольних робіт заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p>																																
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>																																
<p>Оцінювання</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: center;">Шкала оцінювання</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсової роботи (проекту), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>83 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>75 – 82</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>68 – 74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 67</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35 – 59</td> <td>Fx</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0 – 34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table>	Шкала оцінювання				Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	68 – 74	D	задовільно	60 – 67	E	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Шкала оцінювання																																	
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою																															
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку																														
90 – 100	A	відмінно	зараховано																														
83 – 89	B	добре																															
75 – 82	C																																
68 – 74	D	задовільно																															
60 – 67	E																																
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																														
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																														

